

Як же викладати матеріал, коли одні діти краще засвоюють його логічну структуру, а гірше – конкретну, образну, а інші – навпаки? Відповідь є: пояснення матеріалу має бути більш «об'ємним», з виділенням у ньому і логічного, і образного. Яскравий, образний виклад, що активізує уяву дітей, незмінно викликає їхній інтерес.

Потрібно «оживити» вивчення чисел першого десятка, активізуючи образне мислення дошкільників. Схожість написання цифр із предметами навколишнього світу дозволяє дітям використовувати власний досвід, а також надає емоційної забарвленості процесу засвоєння нумерації чисел у межах 10. У виконання завдань включаються різні сенсорні системи дитини, створюються яскраві образи цифр, які, як і люди, наділені рисами характеру (сміливістю, граціозністю, мужністю, веселою вдачею та ін.). Доцільно здійснити перехід від одних образів, зокрема знаково - символічних (цифр), до інших, художніх.

Використання різноманітних завдань у роботі із старшими дошкільниками полегшить засвоєння нумерації першого десятка, активізує уяву, образне мислення, допоможе дітям не тільки вивчити матеріал, а й «прожити» його, пропустити через свою емоційно-чуттєву сферу, надати йому особистісного забарвлення, що, у свою чергу, збудить інтерес до вивчення математики.

УДК 37.016:511-028.31:39(043.2)

РУСИН Н.М., ТИШКУЛ Е.,
Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ПОНЯТЬ

На сучасному етапі розвитку українського дошкільця існує необхідність подальшого вдосконалення освітнього процесу в закладах дошкільньої освіти, на які покладено завдання розвитку і формування особистості української дитини. Характерна особливість дошкільнього віку - забезпечення загального розвитку дитини, який служить підґрунтям для набуття нею в подальшому спеціальних знань, умінь і навичок, формування відповідних уявлень про навколишню дійсність. На сучасному етапі активізується процес пошуку педагогами нового, ефективного у вихованні малят, виникає потреба активізації діяльності дошкільників, тобто поліпшення методів та організаційних форм навчальної роботи, яка забезпечує активну діяльність у всіх ланках навчально-виховного процесу. Активізація пізнавальної діяльності вимагає застосування різних методів, засобів, форм навчання, які спонукають дитину до виявлення активності. Ми намагаємось довести, що важливим засобом активізації пізнавальної діяльності дошкільників є народознавчий матеріал математичного змісту.

Проблема використання народної математики у дошкільному віці з навчальною метою не знайшла належного відображення ні в теоретичній, ні в методичній літературі.

Сучасні проблеми елементарних математичних уявлень старших дошкільників засобами народознавчого матеріалу пов'язані з удосконаленням та науковою обґрунтованістю змісту виховання, запровадження у практику роботи дитячого садка народознавчого матеріалу.

Аналіз психолого-педагогічних досліджень з формування елементарних математичних уявлень засобами народознавства уможливив конкретизацію змісту роботи з дошкільниками по формуванню елементарних математичних уявлень на матеріалі народної математики. Аналіз статистичних даних опитування, спостереження, відгуки вихователів свідчать про те, що використання народознавчого матеріалу у відповідній системі є важливим засобом формування елементарних математичних уявлень, підвищує якість засвоєння знань, що дає нам право рекомендувати її в практику роботи дитячого садка.

Елементи математичних уявлень у дошкільнят формуються у процесі різноманітної діяльності: гри, праці, навчання. Певні знання та вміння, такі як лічба предметів, орієнтування в часі і просторі, порівняння конкретних множин між собою дитина набуває легко і вільно як на заняттях, так і поза ними. Тому при формуванні елементарних математичних уявлень дошкільників слід дотримуватися таких дидактичних вимог планування:

- ◆ початкові математичні уявлення у дошкільнят формувати у взаємозв'язку, пов'язуючи одне поняття з іншим (математичне з народознавчим, народознавче з математичним);
- ◆ враховувати єдність освітніх та виховних завдань;
- ◆ передбачати використання математичних знань у повсякденній діяльності та на заняттях;
- ◆ приділяти розвитку в дітей практичних навичок, а також умінь та навичок розумової діяльності: аналіз, синтез, порівняння;
- ◆ весь навчальний процес пов'язувати з розвитком мови дітей, оскільки усе, що не має мовного вираження, не засвоюється.

Ми вважаємо, що вихователю при вивченні старовинних математичних знань дітьми, слід звернути увагу на важливі аспекти даної проблеми, а саме:

- ◆ простежити сліди народної математики в усній народній творчості, відображення математичних понять у народних лічилках, загадках, прислів'ях, приказках, мирилках, дражнилках та інше;
- ◆ вміти застосовувати народні геометричні знання у побуті;
- ◆ бачити практичне використання народних знань у повсякденному житті;
- ◆ спрямовувати закріплення основних математичних термінів в народних іграх з математичним змістом.

Для успішного розвитку елементарних математичних уявлень старших дошкільників необхідно формувати пізнавальні потреби, розвивати бажання й уміння нагромаджувати народознавчий матеріал. Без сумніву, виконане дослідження не претендує на повне розв'язання цієї багатоаспектної проблеми.

Ми довели, що народознавчий матеріал математичного змісту можна використовувати як на занятті, так і у повсякденному житті, а засобами ознайомлення дошкільників з народознавчим матеріалом дібрали дидактичні ігри, усну народну творчість.

УДК 373.2.015.31.091.33:796(043.2)

РУСИН Н.М., ЧЕРНІХОВСЬКА Х.,
Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ІГОР В РОБОТІ ЗІ СТАРШИМИ ДОШКІЛЬНИКАМИ

На сучасному етапі реформування освіти в Україні в умовах підвищення вимог до підготовки дитини - випускника дошкільного закладу – до систематичного навчання в школі (а також в навчальних закладах нових типів) постала проблема підвищення інтелектуальної діяльності дітей, яка ґрунтується на активному мисленні, пошукові різних способів виконання певного завдання і вже в дошкільному віці за певних умов може стати звичною для дитини. Виникла необхідність та узагальнення передового педагогічного досвіду використання інтелектуальних ігор в розумовому розвитку дошкільнят.

Навчання – це тренування розуму, виховання – це формування почуттів і переконань, що керують поведінкою людини. Саме вони визначають громадянина. Важко сказати, що важливіше: виховання чи навчання, але зрозуміло, що ці факти пов'язані між собою.

Як відомо, особливо, активними діти бувають тоді, коли прагнуть досягти ігрової мети. Тому, для підтримання активності у групі зібрано дуже багато ігрового матеріалу з математики, грамоти, ознайомлення з довкіллям, розвитку мовлення тощо. Він цікавий – доступний для дітей. Ребуси, загадки, кросворди, метаграми, шаради криптограми тощо розвивають у малят уміння мислити, здійснювати аналіз, долати труднощі, готуючи матеріал для роботи зі своїми вихованцями педагог, насамперед стежить за тим, щоб подавати завдання, постійно ускладнюючи їх: від простого до складного. Це дає дитині змогу йти вперед, виявляючи свої творчі здібності.

Добирати ігри потрібно дуже широкого діапазону труднощів, щоб вони викликали інтерес дитини протягом тривалого часу.

Щоб зробити процес навчання привабливим для дошкільнят, важливо повсякчас підтримувати в них бадьорий робочий настрій. При цьому не варто вважає Л.Жулідова "полегшувати життя" малому, підказуючи розв'язок. Нехай

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>